

Kozma Imre atya - Apor szembeszegült a közöny békéjének botrányával

2015 április 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Báró Apor Vilmos bátran és keményen állott meg örökérvény? igazságok mellett egy olyan korban, mid?n az él?k a holtakra, a holtak az él?kre irigykedtek. Volt ebben sok a próféták halálos erkölcsi bátorságából.

A mai esemény arra szólít fel bennünket, hogy ebben a magunkat keres? világban álljunk meg. Ebben a csöndben megszólal a bels? hang, amely megnyílást akar, önvizsgálatot. Az igazi önvizsgálat a szenvedés rokona. Olyan döntésre visz, ami gyöngeségeink ellenére van. A csönd tükörnek is jó, megmutatja igazi arcunkat anélkül, hogy leleplezne. Inkább fölráz, összeszed, megvilágít. Elfordít a világ mámorától, de visszaad a világnak érettebb és élesebb igazságaival. Gazdagságainkról kideríti, hogy értéktelenek. Értékeinkr?l, hogy másoknak tartozunk velük, de meg is er?sít igazi értékeink fel?l, gyarapításukra biztat, er?t ad.

Apor Vilmos arisztokrata erdélyi családból származott, amelyre jellemz? volt a puritán életvitel, er?s nemzet és közösségtudat, amelyben az egyéni élet szorosan összefonódott a közösség, a haza sorsával.

Apai örökségként értékelte édesapja jelmondatát: *„Felejt?k el önmagunkat, másokért!”*

Anyai tanácsként fogadta el édesanyja gyakorta ismételt mondását – aki fiatal özvegyként szigorú határozottsággal és gyengéd szeretettel nevelte gyermekeit. Fegyelmezettséget, igénytelenséget és pontosságot kívánt t?lük – *„Ha az ember választást elé kerül, válassza mindig a nehezebbet, mert biztosan az a helyes út. Én mindig ezt az elvet tartottam szem el?tt, és sohasem bántam meg!”*

Apor Vilmos pályaválasztása minden kételyt?l mentes volt. Örömmel ismerte fel: Isten nem kényszerít, hanem kér, készlet, a kivitelezést saját lelkiismeretünkre bízta.

Jellemz? rá az is, hogy az innsbrucki egyetemr?l hazatérve, nem a korszer? tudásanyagot hangsúlyozta, hanem a lelkeséget. Az emberek szolgálatát, a h?séget a szenved?k iránt.

Püspöke útravalója is ebbe az irányba utalja: *„Tiszteld az öregeket, légy béke?r? a tudatlanokkal, irgalmas a szegényekkel, könyörületes a szenved?kkel, szelíd a b?nösökkel.”*

Plébánosi kinevezést Gyulára kapott, 1918 nyarán. Plébános, a plebs (nép) papja. Nem véletlenül, Gyulán a mi papunk szóval illették.

A háború és a román megszállás romjain kellett kezdenie pásztori szolgálatát, ami a rabok kiszabadítását (Bukarestbe utazik és kieszközli a magyar tisztek szabadon bocsájtását.), a hatóságokkal való küzdelmeket is jelentette.

Pénze ritkán volt, mert jelent?s összegeket juttatott közösségi célokra. Katolikus lapot alapított, a szegényekr?l, betegek?l, állástalanokról gondoskodott, de figyelme els?sorban a gyermekekre irányult. 1925 karácsonyán szétosztotta a plébánia élelemkészletét és minden pénzét. A világ és az országos politika eseményeire figyel? plébános szervezte és irányította a katolikusok társadalmi szerepvállalását.

1941.január 21-én XII. Pius pápa kinevezte Gy?r püspökévé. Gy?rben a Gyulán megkezdett, az ott bevált emberszeret? módszerrel, karitatív és szociális tevékenység folytatását hirdette meg.

A földkérdésben kezdett?l támogatta a kishaszonbérletek kialakítását. Az egyházi birtok kisbérletekké alakításának ügyét bevitte a Népszövetségbe is.

1943 augusztusában országos méretű titkos találkozó helye volt a gy?ri Püspökvár. A katolikus szociális mozgalmak vezetői és a politikai élet képviselői jöttek össze és megalakították a Katolikus Szociális Népmozgalmat. Egyházi és lelki vezetését Apor Vilmos vállalta.

Püspöki szolgálatát a harmadik zsidótörvény érvénybe lépése után kezdte meg, és mélyen átérezte az Egyház felelősségét. Egyházi elnöke lett az 1939-ben alakult Magyar Szent Kereszt Egyesületnek, amely a zsidótörvény által érintett katolikusok védelmét szolgálta és kapcsolatban állt az Izraelita Pártfogó Irodával is.

A mentés egyik formája volt a zsidók megkeresztelése. Bátyja, Gábor és nővére Gizella révén kapcsolatot teremtett Angelo Rotta pápai nunciussal, aki ezrével írta alá az oltalomleveleket, amelyek a Vatikán diplomáciai védeltségét jelentették. Nővére, Gizella Horthy Miklós köreibe is bevezette. Később maga XII. Pius pápa szólította fel Horthy Miklóst a deportálások leállítására, és szokatlan keménységgel figyelmeztette a következményekre, a háborút követően.

1944 Pünkösdjén Gy?rben is fölállították a gettót. Ekkor levelet írt Jaross Andor belügyminiszternek. Ebben idézek: „Miniszter Úr, mint az Úrsi Gy?r városának püspöke tiltakozó szavamat emelem föl. Isten és a magyar és világtörténelem előtt Miniszter urat teszem felelőssé mindazért a betegségért és halálesetért, mindazért a megvetésért és elítélésért, mely ennek az intézkedésnek nyomában fog járni.”

A gy?ri barakkokban összezsúfolt zsidók meglátogatását a helyi parancsnokság hatszor utasította vissza. Majd elment a német parancsnokságra, de ott is elutasították. Személyes üzenetet küldött Hitlernek, utalva arra, hogy az isteni törvények a Führert is kötelezik. Ezért a Gestapo le is tartóztathatná, de még nem jött el az ő órája, Nagypéntek.

1944 áprilisában a Magyar Katolikus Püspöki Kar megdöbbenő képeket kapott a haláltáborok életéről. Apor Vilmos három levelet is írt Esztergomba, sürgetve a tiltakozást jelentő közös pásztorlevelet, amely 1944. június 29-én megjelent.

1944. október 15-én a nyilasok átvették a hatalmat. A Dunántúli püspökök levelet írtak Szálasinak, ezért letartóztatták őket.

Apor Vilmos püspököt sokan keresték meg azok közül, akiknek sikerült megszökniük a deportálási menetektől. Minden lehetőséget megragadott, hogy segítsen. Szoros kapcsolatot tartott fenn szerzetesházak vezetőivel, kórházakkal, családokkal, ahol sikerült helyet szerezni a menekülteknek.

A segítség megszervezésében igazi társra lelt a pannonhalmi Főapátban, Kelemen Krizosztomban, a veszprémi püspökben, Mindszenty Józsefben, és a székesfehérvári püspökben, Shvoy Lajosban.

Püspök úr elrelátóan a Püspökvár és a Káptalandomb alatti pincékben élelmiszert halmozott fel és befogadó helyet készíttetett a menekültek részére.

A pince bejáratánál ő strázsált éjjel, nappal. A német katonákat és nőket kereső szovjet katonákat is ő fogadta. Nagypénteken történt. Határozott fellépésére az egyik katona géppuskával végigpásztázta a helyiséget. A püspök urat három golyó érte. A harmadik a hasüregbe fúródott, s ez halálosnak bizonyult. A rémületben egyedül az ő szava hatott megnyugtatóan: „Köszönöm a Jóistennek, hogy ilyen nagypénteket adott.”

Az orvosok a kórház pincéjében egy petróleumlámpa fényénél végezték a műtétet. Egy napi reménykedés után Húsvétvasárnap rosszabbra fordult az állapota, de megnyugvással töltötte el a hír, hogy a Püspökvárban nem történt bántódása senkinek. A tanúk szerint a türelemmel viselt szenvedésben érlelődő utolsó szavai voltak: „Köszönöm a Jóistennek, hogy elfogadta áldozatomat.”

Apor Vilmos püspök életének gazdagságát a szolgálat gyarapította. Az, ahogy emberek ügye felé fordult. Ez általánosan hangzik, de ez az egyetlen igazság, amelyet minden következményével megismertem. Ember módra élni, vagyis úgy, hogy minden szavunkat, cselekedetünket egyetlen szándék vezérli: nem ártani az embereknek, feltűnés és hiú szerep nélkül segíteni mindenkinek.

Ez a teljes odaadás bels? tisztaság kérdése. Az igazi odaadásnak története van, mindig halálíg tartó története. Ennek a történetnek lehetnek olyan szakaszai, amikor elveszíti magát az ember, de a bravúr kötelez? ezekben a nehéz és sötét pillanatokban is. Nem adhatja fel magát az ember, oda kell adnia magát. Ez a szeretet kockázata.

Elhangzott 2015. április 12-én a Holokauszt Áldozatainak Emléknapján, a Terror Háza Múzeum el?tt.

Kozma Imre atya

elnök, Magyar Máltai Szeretetszolgálat

www.hirado.hu - Látószög

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló